

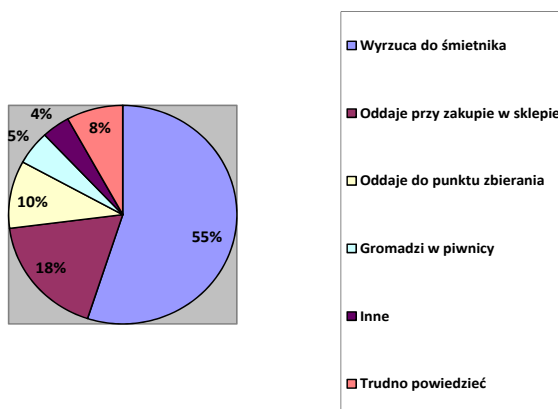
Nie wyrzucaj świetlówek do śmietnika!

Potrzeba wprowadzenia ekologicznych i bardziej wydajnych źródeł światła spowodowała, że Unia Europejska podjęła decyzję o stopniowym wycofaniu z rynku tradycyjnych żarówek żarowych. Dotychczas zaprzestano produkcji tych najmocniejszych – 100W i 75W. Żarówki o mocy 60W znajdziemy na sklepowych półkach tylko do września 2011 roku, a najslabsze 40- i 25-watowe do września 2012 roku. W ich miejsce stopniowo będą wprowadzane m.in. żarówki energooszczędne, znane także jako świetlówki kompaktowe.

Używanie nowoczesnych źródeł światła, takich jak świetlówki kompaktowe (zwane także żarówkami energooszczędnymi), przy długim użytkowaniu pozwala na znaczne ograniczenie zużycia energii elektrycznej. Świetlówki dobrej jakości są wydajniejsze od tradycyjnych żarówek żarowych, zużywają bowiem około 5 razy mniej energii i świecą nawet do 10 razy dłużej. Kupując energooszczędną świetlówkę o mocy 20W, klient ma prawo oczekiwać, że będzie ona stanowiła zamiennik tradycyjnej żarówki o mocy 100W. Oświetli więc pomieszczenie tak samo skutecznie, a równocześnie zaoszczędzi 80% energii elektrycznej. Dzięki temu świetlówki są przyjazne naturze – zmniejszają emisję dwutlenku węgla do atmosfery. Gaz ten ma kluczowy wpływ na globalne zmiany klimatu. Do oszczędności należy wliczyć czas życia świetlówki. Mimo wyższej ceny niż w przypadku tradycyjnych żarówek, koszt jej zakupu zwraca się po niespełna roku użytkowania.

Co Polacy robią ze zużytymi świetlówkami?

Jak wykazują badania opinii społecznej*, przeprowadzone na zlecenie ElektroEko, ponad połowa użytkowników świetlówek wyrzuca je na śmietnik. Co ciekawe, niemal ¼ osób z tej grupy wie, że nie powinno się tak robić. Zaledwie co dziesiąty Polak oddaje tzw. żarówki energooszczędne do punktów zbierania. Niemal 20% osób oddaje je w sklepach, przy zakupie nowych świetlówek.

*Badania zostały przeprowadzone przez Millward Brown SMG/KRC w 2009 r.

Przeprowadzone badania potwierdziły również, że świetlówki używane są głównie z powodów ekonomicznych, a nie ekologicznych. Gdy się zużywają, ludzie nie kłopotczą się szukaniem odpowiednich punktów. Wiele osób wyrzucających świetlówki do śmietnika tłumaczy się, że prawidłowe pozbycie się jej jest

kłopotliwe, bo choć świetlówka jest niewielka, trzeba oddać ją do specjalnego punktu zbierania, co wiąże się ze stratą czasu.

Czy zużyte świetlówki są niebezpieczne?

Ponieważ świetlówki zawierają rtęć, traktowane są jako odpad niebezpieczny. Oznacza to, że zgodnie z prawem nie można wyrzucać ich do śmietnika – powinny być oddawane do punktów zbierania lub do sklepów – przy zakupie nowej. Jeszcze jedną możliwością jest wrzucanie ich do specjalnych pojemników przeznaczonych do zbiórki świetlówek.

Zawartość rtęci w świetlówkach wynosi od 3 do 15 mg. W całej Europie sprzedawanych jest 850 milionów sztuk tych lamp w ciągu roku. W Polsce zużycie świetlówek szacuje się na niemal 40 milionów sztuk rocznie i oblicza się, że do naszego środowiska mogą trafić nawet 2 tony rtęci. Dawka progowa rtęci, czyli stężenie uważane za bezpieczne wynosi 0,05 mg na m³ powietrza. Z chwilą uszkodzenia świetlówki rtęć w formie oparów wydostaje się z niej. Jeśli do pęknięcia dojdzie np. w typowym kontenerze na śmieci, rtęć może się z niego przedostać do otoczenia powodując jego skażenie. Wówczas wraz z wodą deszczową trafi do zbiorników wodnych. Rtęć metaliczna, jak też pary rtęci, są niebezpieczne dla zdrowia ludzi i zwierząt. Zatrucie rtęcią w przypadkach ekstremalnych powoduje uszkodzenie układu nerwowego, co prowadzi m.in. do zaburzenia mowy, wzroku, słuchu, koordynacji ruchu, etc.

Pamiętaj: Zużyte świetlówki można oddać w sklepie lub hurtowni przy zakupie nowych. Punkty sprzedaży mają obowiązek przyjąć je w tej samej ilości, co zakupione, bez względu na markę. Zużyte świetlówki, w dowolnej ilości, przyjmują także lokalne punkty zbierania elektrośmieci.